

Να έχουμε συνεχώς στο μυαλό μας ότι είμαστε «ευάλωτοι»

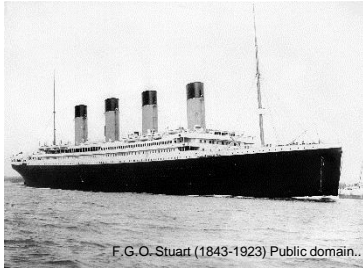
Απρίλιος 2018

Το να έχουμε συνεχώς στο μυαλό μας ότι είμαστε «ευάλωτοι» είναι ένα βασικό χαρακτηριστικό μιας καλής κουλτούρας ασφάλειας διεργασιών. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι όλοι οι εργαζόμενοι στην εγκατάσταση:

- Γνωρίζουν όλους τους κινδύνους των διεργασιών και των υλικών.
- Είναι συνεχώς σε επαγρύπνηση για τυχόν αδυναμίες που μπορεί να προμηγύνουν πιο σοβαρά περιστατικά. Αυτό περιλαμβάνει αναφορές παρ' ολίγον συμβάντων (Beacon Μαρτίου 2018).
- Αποφεύγουν τον εφησυχασμό που μπορεί να προκύψει από πρότερες καλές επιδόσεις και ένα καλό ιστορικό ασφάλειας.

Στις 15 Απριλίου 1912 (106 χρόνια πριν, αυτό το μήνα) το υπερωκεάνιο Τιτανικός βυθίστηκε σε λιγότερο από 3 ώρες αφού χτύπησε σε παγόβουνο στα βόρεια του Ατλαντικού Ωκεανού και χάθηκαν 1500 ζωές. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα «εφησυχασμού» στο σχεδιασμό και λειτουργία του Τιτανικού. Για παράδειγμα:

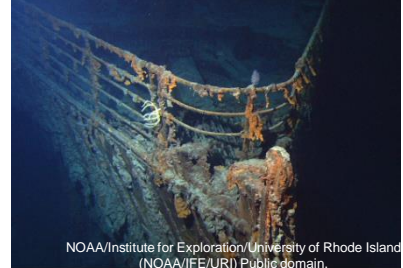
- Το πλοίο θεωρούνταν αβύθιστο, με αποτέλεσμα να παρθούν κρίσιμες αποφάσεις χωρίς να ληφθεί υπόψη η ασφάλεια. Για παράδειγμα, τα υδατοστεγή διαφράγματα σταματούσαν δυο καταστρώματα κάτω από το κύριο κατάστρωμα. Οι σωσίβιες λέμβοι θεωρήθηκαν περιττές και ο αριθμός τους μειώθηκε από 64 σε 16, οπότε δεν ήταν αρκετές για όλους τους επιβάτες και το πλήρωμα.
- Ο καπετάνιος είχε υπερβολική αυτοπεποίθηση για τις ικανότητες του και για το «αήττητο» πλοίο του.
- Το πλοίο ταξίδευε με υψηλή ταχύτητα, αν και η πορεία του ήταν μέσα από πλωτούς πάγους. Παρόλες τις προειδοποιήσεις για τα παγόβουνα από άλλα πλοία, ποτέ δεν δόθηκε εντολή επιβράδυνσης.

F. G. O. Stuart (1843-1923) Public domain...

By Willy Stöwer; Magazine Die Gartenlaube, en:Die Gartenlaube and de:Die Gartenlaube, Public domain.

NOAA/Institute for Exploration/University of Rhode Island (NOAA/IFE/URI) Public domain.

Το γνωρίζετε:

Το ότι “δεν έχουμε συνεχώς στο μυαλό μας ότι είμαστε «ευάλωτοι””, είναι ένας παράγοντας και σε θανατηφόρα βιομηχανικά συμβάντα. Για παράδειγμα, το Δεκέμβριο του 1984, η διαρροή του τοξικού αερίου (methyl isocyanate – MIC) στο Bhopal της Ινδίας προκάλεσε χιλιάδες θανάτους. Μετά την τραγωδία βρέθηκαν ότι αρκετά κρίσιμα συστήματα ασφάλειας δε λειτουργούσαν για αρκετό διάστημα.

- Ένας scrubber αερίων και ένας πυρσός ήταν εκτός λειτουργίας.
- Ένα σύστημα ψύξης της δεξαμενή αποθήκευσης του MIC είχε παραμείνει ανενεργό.
- Τυφλά σωληνώσεων που θα εμπόδιζαν τη μόλυνση του νερού, που ξεκίνησε το συμβάν, δεν είχαν εγκατασταθεί.

Τι μπορούμε να κάνουμε;

- Να αντιλαμβανόμαστε τους κινδύνους των διεργασιών και των υλικών μας. Να γνωρίζουμε ποιο είναι το συμβάν με το χειρότερο σενάριο και τι είδους συστήματα ασφαλείας και διαδικασίες υπάρχουν για να το εμποδίσουν. Να κατανοούμε πώς μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι αυτά τα συστήματα θα λειτουργήσουν σωστά και να ενημερώνουμε τη Διοίκηση όταν βλέπουμε αδυναμίες.
- Ποτέ να μη σκεφτόμαστε ότι «δεν μπορεί να συμβεί εδώ» ή «δεν μπορεί να συμβεί σε μένα». Μπορεί!
- Να τους ενθαρρύνουμε όλους να έχουν επίγνωση ότι το χειρότερο σενάριο μπορεί να συμβεί! Και θα μπορούσε να συμβεί αμέσως τώρα! Να γνωρίζουμε τί μπορούμε να κάνουμε για να το αποτρέψουμε, τι να κάνουμε αν συμβεί και πάντα να είμαστε έτοιμοι να ακολουθήσουμε τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης.
- Να κατανοούμε τις πιθανές επιπτώσεις όλων των συμβάντων που μπορούν να συμβούν στην εγκατάστασή μας, όχι μόνο το χειρότερο σενάριο.

«Μην αφήσετε το ζωντανό δράκο έξω από τους υπολογισμούς σας, αν ζείτε δίπλα του». – J. R. R. Tolkien, *The Hobbit*, Chapter XII